

תורה אור

1 וַיְהִי לָחֵם שְׁלֹמֶה לַיּוֹם אֶחָד שְׁלֹשִׁים בֵּר סֵלֶת וְשֵׁשִׁים בֵּר קִמְחָה: עֲשֶׂה־הָ בֶקֶר בְּרִאִים וְעֶשְׂרִים בֶּקֶר רָעִי וּמֵאָה צֹאן לְבָד מֵאִיל וְצִבִּי וַיִּחְמֹד וּבְרָרִים אַבְסִיסִים: מַלְכִּים א ה ב-ג

2 וְאֵל הַבֶּקֶר רֶץ אֲבָרְהָם וַיִּחַץ בֶּן בֶּקֶר וְרַן וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל הַנֶּעֶר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:

בְּרִאשִׁית יח 1 3 יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל רִבִּים בְּחוּל אֲשֶׁר עַל הַיָּם לְרֹב אֲבָלִים וְשִׁתִּים וְשִׁמְחִים: מַלְכִּים א ד כ 4 וַיִּחַץ חֲמָאָה וַחֲלָב וּבֶן הַבֶּקֶר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיחִם וְהוּא עֲמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֵּאבְלוּ: בְּרִאשִׁית יח 5 וַיְרַח נֶסֶם מֵאֵת ה' וַיְהִי שֶׁלֹּחַם מִן הַיָּם וַיִּשֶׁשׂ עַל הַפְּנִיחַן כְּדֶרֶךְ יוֹם כֹּה וַיְבַרְךְ יוֹם כֹּה סִבִּיבוֹת הַפְּנִיחָה וּבִכְאֻמֶּיתָם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ:

בַּמִּדְבָּר יא לא 6 וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הֲגִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְצֵאָה הָעָם וְלָקְטוּ דָּבָר יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנֻסֵּנוּ וְיִלְכְּדוּ בְּחוּדֵיהֶם אִם לֹא:

שְׁמוֹת טז ד 7 הֲגִי עֹמֵד לַפְּנִיךְ שָׁם עַל הַצֹּר: בְּחֹרֵב וּבְחִיָּת בְּצוּר וְצֵאָה מִמֶּנּוּ מִים וְשִׁתָּה וְהָעָם וַיַּעַשׂ בֶּן מֹשֶׁה לַעֲנִי אֲדָנִי שְׁמוֹת יז 1 8 וַיִּקְרָאוּ מֹשֶׁה וְהָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקֹפוּ עַל פְּנֵי סֵדֶם וַאֲבָרְהָם הִלְךְ עִמָּם לְשִׁלָּחָם:

בְּרִאשִׁית יח טז 9 וַיְהִי הַלֵּךְ לַפְּנִיחִם יוֹקֵם בַּעֲמֹד עָנָן לְנִחֲחֵם הַדֶּרֶךְ וְלִקְלַח בַּעֲמֹד אֵשׁ לְהַאֲרִי לָהֶם לְלֶכֶת יוֹמָם וְלָקְלַח: שְׁמוֹת יג כא 10 יִקָּח נָא מַעֲט מִים וַיַּחֲצוּ רִגְלֵיהֶם וַיִּשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ:

בְּרִאשִׁית יח ד 11 וַיֵּרָא אֵלָיו יְיָ בְּאֵלֵי מִמְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל בְּתֹם הַיּוֹם:

בְּרִאשִׁית יח א 12 וַיֹּאמֶר אֲדָנִי אִם נָא מִצְּאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֵל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ:

בְּרִאשִׁית יח ג 13 וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אָנָּשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא וַיֵּרֶץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה:

בְּרִאשִׁית יח ב 14 וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סִמְכָה בַּעֲרֹב וְלוֹט יוֹשֵׁב בִּשְׂעַר סִדֶּם וַיֵּרָא לוֹט וַהֲגֵם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אִפְסִם אֶרְצָה:

בְּרִאשִׁית יט א 15 וַיִּהְיֶה אֵחָ הָעֵרִים הָאֵל וְאֵת כָּל הַבֶּקֶר וְאֵת כָּל יוֹשְׁבֵי הָעֵרִים וְצִמְחָה הָאֲדָמָה:

בְּרִאשִׁית יט כה 16 וְאֶקְחָה פֶת לָחֶם וְאֶעֱדֶה לָכֶם אַחֵר תַּעֲבֹרוּ בִּי עַל כֵּן עָבְרֹתֶם עַל עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה בְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:

בְּרִאשִׁית יח ה

פּוּ:

נִרְאִין בְּאוֹבֵבָיִן וּשְׁוֹתִין. וּבִסְדֵּר אֲלִיהוּ רַבָּה קָמִי לֹא כְאוֹמוֹ שְׁאוֹמֵר נִרְאִין כְּאוֹכְלִין וּשְׁוֹתִין אֲלֹא אֹוֹכְלִין וּשְׁוֹתִין מִמַּשׁ מִפְּנֵי כְּבוֹדוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם וּפְלִיגָא אֲדִהֲכָא: **חֲזוּיָה דְּהֻקָּב**”ה דְּקֵאִי **אֲבָבָא**. וְהֵייוֹ דְּכַתִּיב (בְּרִאשִׁית יח) אֵל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ הֲכֹא מִשְׁמַע שֶׁהַסִּינֵה הִיָּה רוֹאֶה לְהַסְתַּלַּק מֵעַל אֲבִרְהָם וּבִמְפִינָן (שְׁנֵי דף קס.) מִשְׁמַע שְׁלֹפִי שְׂרָאֶה אֲבִרְהָם לִילֵךְ לִקְרֹאת אֲרֻרְחִים וּלְהַכְנִיטָם אֲמִיר לְהַקְצִיָּה לְהַמְתִּין עַד שִׁכְנִים אֹתָן דְּדִרְשִׁין מִינֵיהּ גְּדוּלַּהּ הַכִּנְסָת אֲרֻרְחִין מִהַקְצִלָת פְּנֵי הַסִּינֵה וּקְאָמֵר נִמִּי הַתָּם צֹא וּרְאֵה שְׁלֹא כְּמֹדֵת הַקְצִיָּה מֹדֵת צֹשֶׁר וְדֵם מֹדֵת צֹשֶׁר וְדֵם אִין קָטָן יִכּוֹל לוֹמֵר גְּדוֹל הַמֶּתֶן עַד שֶׁאֵצָא אֲלַךְ וְאִילוֹ בְּהַקְצִיָּה כְּתִיב אֵל נָא תַעֲבֹר: **דְּהוּא דִּאֲהֵא דִּשְׁוִבִיהּ** 155ו. וְתִמְנֵה דִּלְמִרְיִין בְּצִרְאִשִׁית רַבָּה (פֶּרֶשֶׁה י) דִּלִּין מִלֵּאךְ אֲחֵד עוֹשֶׂה שְׂתִי שְׁלִיחוֹת וַיֵּשׁ לוֹמֵר דִּכְאֹן לֹא עֹשֶׂה מִיכָאֵל בְּשִׁלְיוֹת אֲחֵת כִּי אִם מַעֲשֶׂה אֲחֵד צִנִּישֶׁר אֵת שָׂרָה וְכַשֶּׁהֲלֵךְ מַשֵּׁם לְסָדוּם אִזּוּ הוֹמַחֲלָה שְׁלִיחוֹת אַחֲרֵת וְדוּקָא בְּמִקּוֹם אֲחֵד אִין עוֹשֶׂה צ’ שְׁלִיחוֹת וּצִנִּיר (סָס) יֵשׁ שְׂרַפְאֵל צֹא לְהַצִּיל אֵת לוֹט וּרְפוּאָת אֲבִרְהָם אִינֵה נֹכְרֵת וּפְסִילוֹ צֹא כְּמוֹ כֵּן לְרְפוּאָת אֲבִרְהָם חֲשִׁיב הֲכֹל שְׁלִיחוֹת אֲחֵת דְּרְפוּאָה וְהִלָּלָה עֵינִין אֲחֵד הוּא הַקְשָׁה הִרִיר אֲחֻמָּן הֵא מִשְׁמַע לִישְׁנָא דְקִרָא שְׁמִינֵהם הַצִּילוּהוּ דְּכַתִּיב (בְּרִאשִׁית יט) וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּכְתִיב וַיּוֹלִאוּהוּ וַיַּיַּחֲסוּהוּ מִחוּן לַעֲרִי וּכְתִיב צִמְרֵה שְׁאֲמֵר לִיָּה מִלֵּאךְ שֶׁצֹּא לְהַפּוֹךְ אֵת סָדוּם כִּי לֹא אוֹכֵל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד צֹאךְ שְׁמֵהּ וַיֵּשׁ לוֹמֵר שְׁמִינֵהם הַצִּילוּהוּ חוּן לַעֲרִי וּמִיכָאֵל הִלֵּךְ עִמּוֹ עַד נֹועֵר וּגְבִירָאֵל הִיָּה מְנֹאֶה אוֹתוֹ לְמַהֵר: לְמֵה

פְּסִיא קְנִיא וְאֵל הַבֶּקֶר רֶץ אֲבִרְהָם אֲמֵר רַב יְהוּדָה אֲמֵר רַב ^בבֶּן בֶּקֶר אֲחֵד רַךְ שְׁנִים וְטוֹב שְׁלֹשָׁה וַאיֵּמָא חֵד כְּדֹאמְרִי אִינִישִׁי רִכִּיךְ וְטַב א”כ לְכַתּוּב רַךְ טוֹב מֵאִי וְטוֹב ש”מ לְדִרְשָׁה אִימָא תִּירִי מִדְּטוֹב לְדִרְשָׁה רַךְ נִמִּי לְדִרְשָׁה מִתִּיב רַבָּה

בֵּר עוֹלָא וַאיִתִּימָא רַב הוֹשַׁעִיא וַאיִתִּימָא רַב נַתָּן בְּרַבִּי הוֹשַׁעִיא ²וַיִּתֵּן אֶל הַנֶּעֶר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ כָּל חֵד וַחֵד יְהִיבֵיהּ לְנֶעֶר חֵד ⁴וַיִּקַּח חֲמָאָה וַחֲלָב וּבֶן הַבֶּקֶר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיחִם דְּקִמָּא קִמָּא דְּמִטְיָא אִיִּיתִי לְקַמִּייהוּ וּלְמָה לִי תִלְתָּא תְּסוּגִי בַּחֵד אֲמֵר רַב חֲנַן בֵּר רַבָּא כְּדִי לְהַאכִּילֵךְ שְׁלֹשׁ לִשְׁנוֹת בַּחֲדַרְל אֲמֵר רַבִּי תַנְחוּם בֵּר חֲגִילָאִי לַעוֹלָם אֵל יִשְׁנֵה אָדָם מִן הַמִּנְהוּג שְׁהָרִי מִשָּׁה עֲלָה לְמִרוֹם וְלֹא אֲכָל לֶחֶם מִלֹּאכִי הִשְׁרַת יִרְדּוּ לְמִטָּה וּאֲכָלוּ לֶחֶם וּאֲכָלוּ סִלְקָא דְּעֵתָךְ אֵלֹא אִימָא נִרְאוּ כְּמוֹ שְׁאֲכָלוּ וּשְׁתּוּ אֲמֵר רַב יְהוּדָה אֲמֵר רַב כָּל מָה שֶׁעָשָׂה אֲבִרְהָם לְמִלֹּאכִי הִשְׁרַת בַּעֲצֻמוֹ עָשָׂה הַקֵּב”ה לְבָנוֹ בַּעֲצֻמוֹ וְכֹל [מָה] שֶׁעָשָׂה אֲבִרְהָם ע”י שְׁלִיחַ הַקֵּב”ה לְבָנוֹ ע”י שְׁלִיחַ וְאֵל הַבֶּקֶר רֶץ אֲבִרְהָם ⁵וְרוּחַ נִסֵּעַ מֵאֵת ה’ וַיִּקַּח חֲמָאָה וַחֲלָב ⁶הֲגִנִּי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם ⁴וְהוּא עוֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ ⁷הֲגִנִּי עוֹמֵד לַפְּנִיךְ שָׁם עַל הַצֹּר [וְגו’] ⁸וּאֲבִרְהָם הוֹלֵךְ עִמָּם לְשִׁלְחָם ⁹וְה’ הוֹלֵךְ לַפְּנִיחִם יוֹמָם ¹⁰וַיִּקַּח נָא מַעֲט מִים ⁷וְהַכִּית בְּצוּר וַיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ מִים וּשְׁתָּה הָעָם וּפְלִיגָא דִּר’ חֲמָא בֵּר’ חֲנִינָא דֹאמֵר ר’ חֲמָא בֵּר’ חֲנִינָא וְכֵן תִּנָּא דְּבִי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל בִּשְׁכַר שְׁלֹשָׁה זְכוֹ לְשִׁלְשָׁה בִּשְׁכַר חֲמָאָה וַחֲלָב זְכוֹ לְמִן בִּשְׁכַר וְהוּא עוֹמֵד עֲלֵיהֶם זְכוֹ לַעֲמֹד הָעָנָן בִּשְׁכַר וַיִּקַּח נָא מַעֲט מִים זְכוֹ לְבֹאֲרָה שֶׁל מָרִים וַיִּקַּח נָא מַעֲט מִים וַיַּחֲצוּ רִגְלֵיהֶם אֲמֵר רַבִּי יֵנְאִי בְּרַבִּי יִשְׁמַעְאֵל אֲמֵרוּ לוֹ וְכִי בַּעֲרִיבִים חִשְׁדַּתְּנוּ שְׁהֶם מִשְׁתַּחֲוִים לְאַבָּק רִגְלֵיהֶם כְּבֵר יֵצֵא מִמֶּנּוּ יִשְׁמַעְאֵל ¹¹וַיֵּרָא אֵלָיו ה’ בְּאֵלוֹנֵי מִמְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאוֹהֵל כְּחוּם הַיּוֹם מֵאִי כְחוּם הַיּוֹם אֲמֵר רַבִּי חֲמָא בֵּר’ חֲנִינָא אוֹתוֹ הַיּוֹם יוֹם שְׁלִישִׁי שֶׁל מִילָה שֶׁל אֲבִרְהָם הִיָּה וְבֹא הַקֵּב”ה לְשֹׂאוֹל בְּאֲבִרְהָם הַוּצִיא הַקֵּב”ה חֲמָה מִגִּרְתִּיקָה כְּדִי שְׁלֹא יִטְרִיחַ אוֹתוֹ צִדִּיק בְּאוֹרְחִים שְׁדִרְיָה לֹאֲלִיעוֹר לְמִיפֵךְ לְבָרָא נִפְק וְלֹא אִשְׁכַּח אֲמֵר לֹא מוֹחִימָא לָךְ הֵייוֹ דֹאמְרִי תִמָּן לִית הִימְנוּתָא בַּעֲבַדִּי נִפְק אִיהוּ חוּיָּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דְקֵאִי אֲבָבָא דִּינִינוּ דְּכַתִּיב ¹²אֵל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ כִּיּוֹן דְּחוּא דְקָא אִסְר וּשְׂרִי אֲמֵר לֹאוּ אוֹרַח אֲרַעָא לְמִיקָם הַכָּא הֵייוֹ דְּכַתִּיב ¹³וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אָנָּשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא וַיֵּרֶץ לִקְרָאתָם מַעֲיָקֵרָא אֹתוֹ קָמוּ עֲלֵיהּ כִּי חוּזִיוֹהּ דְּחוּה לִיָּה צַעֲרָא אֲמֵרוּ לֹאוּ אוֹרַח אֲרַעָא לְמִיקָם הַכָּא מֵאֵן גִּינְהוּ שְׁלֹשָׁה אָנָּשִׁים מִיכָאֵל וּגְבִירָאֵל וּרְפָאֵל מִיכָאֵל שְׁבֹא לְבִשֶׁר אֵת שָׂרָה רְפָאֵל שְׁבֹא לְרַפָּא אֵת אֲבִרְהָם גְּבִירָאֵל אוֹל לְמַהֲפַכִּיהּ לְסָדוּם וְהֹא כְּתִיב ¹⁴וַיִּבְּאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדוּמָה בַּעֲרֹב דְּאוֹל מִיכָאֵל בְּהִדְרִיהּ לְשׁוּבִיהּ לֹאוֹט דִּיקָא נִמִּי [דְּכַתִּיב] ¹⁵וַיַּהֲפֹךְ אֵת הָעֵרִים הָאֵל וְלֹא כְּתִיב וַיַּהֲפֹכוּ שְׁמַע מִינֵה מֵאִי שְׁנֹא לִגְבִי אֲבִרְהָם דְּכַתִּיב ¹⁶כֵּן תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וּמֵאִי שְׁנֹא לִגְבִי לוֹט דְּכַתִּיב וַיִּפְצֹר

רִיבָּה לָהֶן וּמַעֲשָׂה נִמִּי בֵּר’ יוֹחָנָן בֶּן מֹתִיא שְׁאֲמֵר לְבָנוֹ צֵא שְׁכּוֹר לָנוּ פּוּעֵלִים הִלְךְ וּפִסָּק לָהֶן מוֹזוֹנוֹת וּכְשָׁבֹא אֲצֵל אֲבִיו אֲמֵר לוֹ בְּנִי אִפִּילוֹ אֲתָה עוֹשֶׂה לָהֶן כְּסֻעוֹת שְׁלֹמָה בִּשְׁעֵתוֹ לֹא יֵצֵאת יָדִי חוּבַתְךָ עִמָּהֶן שֶׁהֶן בְּנֵי אֲבִרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב לְמִימָרָא דְּסֻעוֹדָתָא דֹאבְרָהֶם אֲבִינוּ עֲדִיפֹא מוֹדְשִׁלְמָה וְהַכְּתִיב וַיְוִיֵּה לָחֶם שְׁלֹמָה לַיּוֹם אֶחָד שְׁלֹשִׁים כוֹר סוּלַת וּשְׁשִׁים כוֹר קִמָּח עֲשֶׂרָה בֶּקֶר בְּרִיאִים ⁶וַעֲשֶׂרָה בֶּקֶר רָעִי וּמֵאָה צֹאן לְבָד מֵאִיל וְצִבִּי וַיַּחֲמֹד וּבְרָבּוּרִים אַבּוּסִים וַאֲמֵר גּוֹרִיוֹן בֶּן אֲסַמְיוֹן מִשְׁמִיָּה דְּרַב הִלָּלוּ לַעֲמִילָן שֶׁל טַבְחִים וּר’ יִצְחָק אֲמֵר הִלָּלוּ לְצִיָּקִי קְדִירָה וַאֲמֵר ר’ יִצְחָק אֵלֶּף גְּשִׁים הָיוּ לְשִׁלְמָה כָּל אַחַת וְאַחַת עֲשֶׂתָּה לוֹ בְּבִיתָה כֶּךְ מֵאִי טַעֲמָא זֹו סְבוּרָה שְׁמֹא אֲצִלִּי סוּעֵד הַיּוֹם וְזֹו סְבוּרָה [שְׁמֹא] אֲצִלִּי סוּעֵד הַיּוֹם וַאיֵלוּ גְבִי אֲבִרְהָם כְּתִיב ²וְאֵל הַבֶּקֶר רֶץ אֲבִרְהָם וַיִּקַּח בֶּן בֶּקֶר וְטוֹב וַאֲמֵר רַב יְהוּדָה אֲמֵר רַב בֶּן בֶּקֶר אֲחֵד רַךְ שְׁנִים וְטוֹב שְׁלֹשָׁה הַתָּם תִּלְתָּא תוֹרִי לְתִלְתָּא גְּבִרִי הַכָּא לְכָל יִשְׂרָאֵל וַיַּהוּדָה שְׁנֹאמֵר ³יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל רִבִּים כְּחוּל אֲשֶׁר עַל (שְׁפַת) הַיָּם מֵאִי בְּרַבּוּרִים אַבּוּסִים אֲמֵר רַב שְׁאוּבָסִים אוֹתָן בַּעַל כְּרַחֵן וּשְׁמוּאֵל אֲמֵר שְׁאוּבָסִים וְעוֹמְדִים מֵאִלִּיהֶם וּרְבִי יוֹחָנָן אֲמֵר מְבִיאִין תוֹר מִמְרַעִיתוֹ בְּדִלָא אָנִים וְתִרְנַגּוּלוֹת מֵאַשְׁפַּתָּה בְּדִלָא אָנִיסָא אֲמֵר רַבִּי יוֹחָנָן מוּבַחֵר שְׁבַבְהָמוֹת שׁוֹר מוּבַחֵר שְׁבַעוּפוֹת תִּרְנַגּוּלוֹת אֲמֵר אֲמִימֹר זֹגְתָא אוֹכְמַתָּא בִּי בַטְנִיתָא דְּמִשְׁתַּכְחָא בִּינִי עֲצָרִי דִּלָּא מִצִּיא

רִיבָּה לָהֶן. יוֹמֵר עַל הַמִּנְהוּג דְּכִיוּן דִּלָּא דְּרִיךְ לְאַתְנַוִּי וְאַתְנִי מוֹזוּנִי יִתִּירִי קְאָמֵר: הִלָּלוּ. הַקִּמְחָה וְהַסּוּלַת: **לַעֲמִילָן שֶׁל טַבְחִים**. חִלּוֹת עֲשׂוּיֹת לְכַסּוֹת פִּי הַקְּדוּרוֹת לְשֹׂאֹב זֹוהֲמַת הַתְּבַשִּׁיל: הִלָּלוּ. הַבֶּקֶר וְהֵאָלָן הַמְנוּיִן צוּהּ הַפְּסוּק: **לְצִיָּקִי קְדִירָה**. אִינוּ אֲלֵא לְמִיָּן מֵאֲכָל שְׁשֻׁמוֹ לְצִיָּק קְדִירָה אֲשֶׁר”ד צִלְע”ז: **בְּרַבּוּרִים**. תִּרְנַגּוּלִין: **שְׁאוּבָסִין** **אוּסָן** **צַעַל כְּרַחֵן**. תוֹחַצִין לִהֵס מֵאֲכָל צְפִיָּהֶם בְּחוּקָה: **סוּר**. שׁוֹר: **בְּדִלָּא אָנִים**. שְׁלֹא עָשָׂה מִלְאָכָה: **בְּדִלָּא אָנִיסָא**. בְּגִידוֹל אֲפִרּוּחִין: **וּגִסָּא**. תִּרְנַגּוּלוֹת: **פְּטִנִיסָא**. הַמִּפְטַמַּת צְבִית. לִשּׁוֹן אַחֵר בְּטַנִּיתָא צַעֲלָת כְּרֶם: **דְּמַשְׁכַּחָא צִי עוֹלִירִי**. צִין הַגִּיתוֹת וְאוֹכֵלַת הַחֲרָגִנִּים: **דִּלָּא מִלִּי פְסִיא קְנִיא**. שְׁאִינֵה יִכּוֹלֵה לְפַסּוֹעַ קִנְיָה מְרֹכֵז שְׁמֵנָה: **קִמָּח קִמָּא דְּמַטְיָא**. רֹאשׁוֹן שְׁמַגִּיעַ לֹאכּוֹל שְׁנַגְמֵר צִישׁוּלוֹ: **לְשׁוֹנוֹת בַּחֲדַרְל** מַעֲדָן מַלְכִּים וּשְׂרִים הוּא: **מֵאָס ה’**. כְּגוֹן שְׁלֹשִׁים הַגִּיז בַּעֲנָמוֹ: **יִקַּח נָא מַעֲט מִים**. עַל יְדֵי שְׁלִיחַ: **זְכוֹ לְשֹׁנֵשׁ**. שֹׁלֵשׁ מִתְּנוֹת שְׁנִיתָנוּ לִהֵס בְּמִדְבָּר עַל יְדֵי מֹשֶׁה וְהִרְקָן: ⁴**זְכוֹ לַעֲמֹד עָנָן**. עוֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּמִּיד כְּדַכְּתִיב (בְּמִדְבָּר יד) וַעֲנַנְךָ עוֹמֵד עֲלֵיהֶם: **לְבֹאֲרָה שֶׁל מָרִים**. הֵייוֹ נִמִּי וְהַכִּית בְּצוּר. וּבַעֲמֹד עָנָן פְּלִיגָי: **וְהֵאָלוּ רִגְלֵיהֶם וְהַסְעִנוּ סַחַס הָעֵץ**. שְׁלֹא יִכְנִים ע”י צִמּוֹךְ צִיתוֹ שֶׁהַעֲרִצִּים רִגְלִין לְהַשְׁתַּחוּוֹת לְאַבָּק רִגְלֵיהֶן וְהֵן דְּנָמוּ לוֹ כַּעֲרִצִּים: **כְּכִר יֵאֵל מִמֶּנּוּ יִשְׁמַעְאֵל**. מִמָּךְ יֵאֵל הַרְגִּיל לַעֲשׂוֹת כֵּן: **הוֹלִיא חֲמָה מִנְרִפִּיקָה**.